Frederik den 6.
Lærervejledning og aktiviteter

FORLAGET MELONI

Frederik den 6. - Undervisningsmateriale

© 2015 Meloni

Forfatter: Malene Lund Smidt

Redaktør: Sanne Bundgaard

DTP: Tore Lübeck

Forlaget Meloni

Pakhusgården 36C

5000 Odense C

www.meloni.dk · post@meloni.dk

Eksemplarfremstilling af papirkopier/prints fra denne hjemmeside til undervisningsbrug på uddannelsesinstitutioner og intern administrativ brug er tilladt med en aftale med Copydan Tekst & Node. Eksemplarfremstillingen skal ske inden for de rammer, der er nævnt i aftalen.

Lærervejledning

Historisk Bibliotek

Serien »Historisk Bibliotek« tager læseren med til centrale historiske begivenheder i den danske og internationale historie. Her kan eleverne møde både personer og begivenheder, som har været med til sætte præg på vores historie.

Serien er velegnet til faglig læsning eller som supplerende læsning for hele klassen.

Bøgerne kan også læses som selvstændig individuel læsning af historieinteresserede elever.

Bøgerne vil lægge sig op ad eller uddybe de centrale kanonpunkter i Forenklede Fælles Mål og Historiekanon.

Teksten er skrevet i et levende, informativt og letlæseligt sprog, som suppleres af talrige illustrationer, tabeller, faktabokse, kilder mv.

Illustrationerne har uddybende og forklarende billedtekster.

Den primære målgruppe er elever fra 6. klasse.

Bøgerne i det Historiske Bibliotek er på 32 sider. Hæfterne suppleres med en omfattende opgavedel, korte metodiske anvendelsesmuligheder.

Nogle af opgaverne vil være kontrollerende, andre mere fortællende, reflekterende og beskrivende. Opgaverne kan printes ud som en PDF-fil.

Se www.meloni.dk

Hele opgavedelen er gratis.

Lærervejledning

Opbygning af bogen

Bogen er opbygget i følgende kapitler i en næsten kronologisk orden:

- Hirschholm Slot
- Frederik i Kongeriget Danmark-Norge
- Kejserens nye klæder
- Bare fødder i frostvejr
- Paladsrevolutionen i 1784
- Englandskrigene
- Guldalderen
- Den mildeborgerkonge
- Den mistænksomme tyran
- Liberalismen vinder indpas
- Den sidste konge

Formål

At eleverne:

- får et solidt kendskab til personen Frederik den 6.
- får en forståelse for tiden og forudsætningen for Frederiks liv og virke
- kan sætte denne tid i perspektiv til deres egen tid

Lærervejledning

Arbejd med bogen

Der er mange forskellige måder at arbejde med bogen på – fx:

- som grundbog i et fællesarbejde om Frederik den 6.
- som grundbog for et emnearbejde, hvor grupper vælger at beskæftige sig med bogens forskellige kapitler. Grupperne fremlægger deres produkter og overvejelser for klassen og de andre elever.
- som grundbog for 3 gruppearbejder med overskrifterne:
    - Frederik som menneske
    - Frederik som konge
    - Frederik - konge eller tyran
- som individuel læsning, hvor eleverne arbejder med aktiviteter, som er beskrevet under menupunktet "aktiviteter og ideer".

1. Gennemgå bogen på klassen i fællesskab på overskriftniveau. Lad eleverne derefter vælge hvert et kapitel, som de arbejder med og fremlægger for klassen.
2. Gennemgå materialet i fællesskab og løs opgaverne, som foreslået neden for.

Efter endt læsning kan eleverne også arbejde med følgende aktiviteter:

- Lav et lille skuespil: Frederik kommer til mødet i statsrådet i 1784.
- Skriv dagbog fra bombardementet af København.
- Skriv rapport om bombardementet for henholdsvis englænderne, en borger i København og Frederik
- Lav en udstilling om Frederik den 6.
- Skriv en anmeldelse af bogen

Opgaver

Inden du går i gang med læse...

Hvad er bogens titel?

Hvornår er bogen udgivet?

Hvem har skrevet bogen?

Hvad ved du om Frederik den 6. i forvejen?

Spørgsmål til de enkelte kapitler

Hirschholm Slot

Hvem var Frederik den 6.'s far?

Hvorfor blev Frederiks mor bortvist?

Frederik i kongeriget Danmark-Norge

Hvilke lande og områder i verden hørte under Danmark i Frederik den 6.'s regeringstid?

Hvad betyder det, at Frederik den 6. var en enevældig konge?

Hvad var stavnsbåndet?

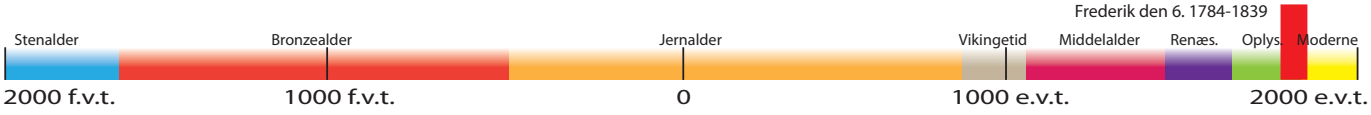

Opgaver

Hvilke tanker og idéer kendetegnede oplysningstiden?

Kejserens nye klæder

Hvem skulle lede verden, hvis det stod til oplysningstidens filosoffer?

Hvem var Struensee, og hvorfor fik han så stor magt i Danmark?

Bare fødder i frostvejr

Hvordan blev Frederik den 6. opdraget?

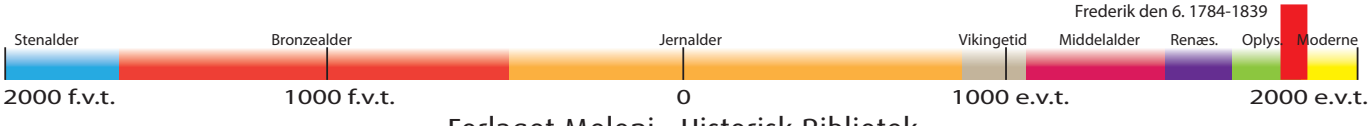

Opgaver

Hvad skete der med Struensee og Dronning Caroline Mathilde?

Paladsrevolutionen i 1784

Hvordan kuppede Frederik den 6. sig til magten?

Hvorfor blev Frihedsstøtten bygget?

Hvorfor blev Frederik den 6. en populær konge hos det danske folk?

Englandskrigene

Hvorfor var det klogt af Danmark at satse på handel i stedet for krig i 1700-tallet?

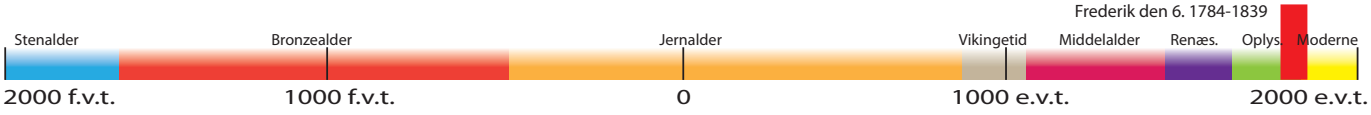

Opgaver

Hvorfor indgik Danmark i et forbund med Sverige og Rusland?

Hvad var Slaget på Reden?

Hvilke konsekvenser fik Slaget på Reden for Danmark?

Hvorfor valgte englænderne at bombe København i 1807?

Hvad blev resultatet af bombardementet?

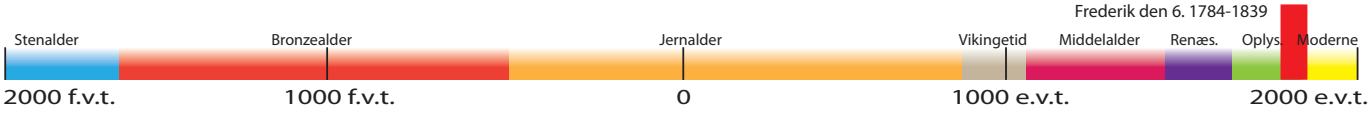

Opgaver

Guldalderen

Hvorfor begyndte man at dyrke Danmarks fortid i Guldalderen?

Hvorfor var Danmark i krise?

Den milde borgerkonge

Hvordan blev Frederik den 6. fremstillet på Romantikkens malerier?

Den mistænksomme tyran

Hvorfor var befolkningen i Europa utilfredse med kongen og overklassen?

Hvem var Dr. Dampe?

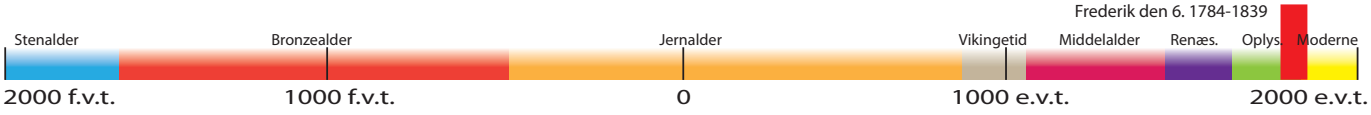

Opgaver

Liberalismen vinder indpas

Hvad var stænderforsamlingerne?

Hvad mente Frederik den 6., da han sagde: ”Vi alene vide”?

Den sidste konge

Hvad betyder det, at den gamle verden gik i sin grav, da Frederik døde?

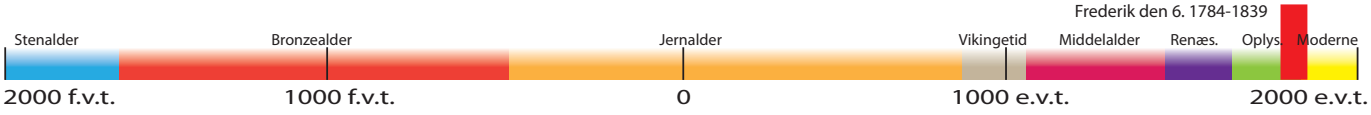

Andre aktiviteter og idéer

N.F.S. Grundtvig var en indflydelsesrig præst, politiker og digter i Danmark i 1800-tallet. Læs Grundtvigs digt fra 1839, "Konge-Haand og Folke-Stemme". Hvilket syn har Grundtvig på Frederik den 6. og hans rolle som konge? Hvordan er digtet i tråd med de idéer og tanker, der var oppe i tiden i Guldalderen? (Se side 24-27)

Begge stærke, begge fri,
De har havt i Danmark hjemme
Mange hundred Aar för vi;
Trods al Bröst,[1] al Frygt og Fare,
Gid de vinde maa og vare,
Skabe i et Gyldenaar[2]
Gamle Danmark gode Kaar!

Odin, Kongen i Valhalle[3],
Skiøndt for kiær ad[4] Lykkespil[5],
Holdt dog Thing[6] med Aser alle
Under Asken Ygdrasil[7];
Ei et Haar paa Thor han krummed,
Ihvor[8] lydt[9] endog han brummed,
Taalde, ihvorvidt[10] det gik,
Immer[11] Lokes Naalestik[12].

Kongens Haand engang var bundet[13],
Folkets Stemme lød omsonst,
Men i Danmark blev opfundet
Kiærlighedens skiönne Konst:
Hvad der vilde Livet binde
Brast for den, som Traad og Tvinde[14]
Skifteviis hinanden godt
Løst med den har Folk og Drot!

Folket löste Fredriks Lænke,
Fri som hans blev ingen Haand;
Fredrik, som Man vel kan tænke,
Folket skar for Tungebaand[15].
Kongehaand og Folkestemme!
Lad det aldrig gaae ad Glemme
Eders Frihed kom med Fred,
Löst er I af Kiærlighed.

1 Brøst > fejl, mangel, skrøbelighed
2 Gyldenaar >Lykkeligt år
3 Valhalle > Odins bolig i Gudernes verden (Asgaard).
4 Skiøndt for Kiær ad > skønt han var glad for
5 Lykkespil > Lotteri, farlig leg
6 Thing > Offentligt rådsmøde >
7 Asken Ygdrasil > I den nordiske mytologi et træ, der holder sammen på hele verden
8 Ihvor > hvor
9 Lydt >højt
10 Ihvorvidt > så vidt som
11 Immer > altid
12 Naalestik > drillerier, stikpiller
13 Bundet > der tænkes på håndfæstninger, som konge og adel lavede i fællesskab
14 Tvinde > garn / tråd
15 skar for Tungebaand > gav taleevne

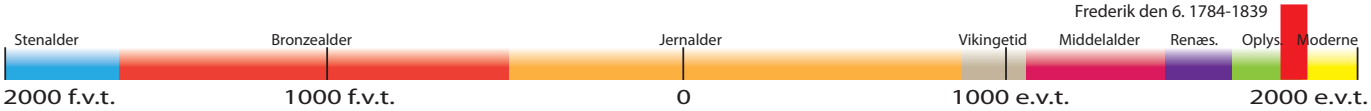

Opgaver

Se på malerierne af Frederik den 6. på side 15 og på side 28 og brug jeres viden om billedanalyse: Hvordan fremstilles kongen på de to malerier? Hvilket indtryk får man af kongen ved at se på de to malerier?

Indtegn på et kort de lande og landområder, der hørte under Danmark i Frederik den 6.s regeringstid FØR Napoleons- og Englandskrigenes tid. Indtegn på et andet kort, hvor meget land, der hørte under Danmark EFTER de førnævnte krige.

Under Frederik den 6. mistede Danmark sin flåde til England, og Danmark blev den største territorielle taber af Napoleonskrigene. Alligevel var Frederik den 6. utroligt populær hos den danske befolkningen. Lav et rollespil, der forklarer hvorfor.

Forbered en fremlæggelse for resten af klassen, der omhandler ét af følgende emner:
- Slaget på Reden
- Københavns bombardement
- Den franske revolution
- Stavnsbåndets ophævelse
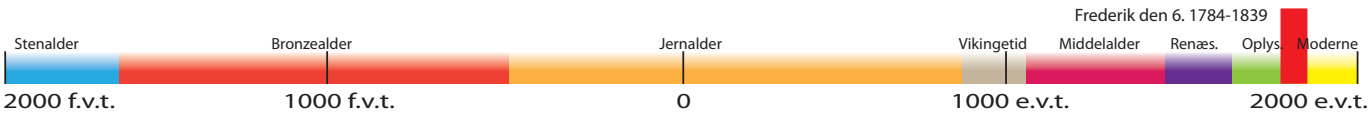
Husk at bruge billeder, power point eller andet, der kan understøtte jeres fremlæggelse.